

SAOPĆENJE PRIOPĆENJE FIRST RELEASE

GODINA / YEAR XIII

SARAJEVO, 28. 06. 2024.

BROJ / NUMBER: 3.2.5

DISTRIBUTIVNA TRGOVINA Godišnji podaci za 2023. godinu

DISTRIBUTIVE TRADE Annually data for period 2023

Kalendarski prilagođeni promet distributivne trgovine u 2023. godini u odnosu na 2022. godinu veći je za 7,1%.

Najveći uticaj na povećanje ukupnog prometa distributivne trgovine imao je rast prometa prometa trgovine na veliko, osim trgovine motornim vozilima i motociklima u iznosu od 4,9% (učešće 53,1%).

Working-day adjusted distributive trade turnover is 7.1% higher in 2023 than in 2022.

The largest impact on the increase of distributive trade turnover was realized in Wholesale trade except of motor vehicles and motorcycles in amount of 4.9% (share 53.1%).

GODIŠNJI INDEKSI PROMETA DISTRIBUTIVNE TRGOVINE ANNUALLY DISTRIBUTIVE TRADE TURNOVER INDICES

	Kalendarski prilagođeni indeksi Working-day adjusted indices		
	<u>2023</u> 2015	<u>2023</u> 2022	
Ukupno	164,7	107,1	<i>Total</i>
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	166,1	106,8	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
45 Trgovina na veliko i na malo motornim vozilima i motociklima; popravak mot. vozila i motoc.	235,0	128,2	<i>Wholesale and retail trade and repair of motor vehicles and motorcycles</i>
46 Trgovina na veliko, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	159,2	104,9	<i>Wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles</i>
47 Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	166,5	106,0	<i>Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles</i>
Ostale djelatnosti	114,3	123,7	<i>Other activities</i>

SEZONSKI PRILAGOĐENI I IZVORNI INDEKSI PROMETA DISTRIBUTIVNE TRGOVINE, po kvartalima za 2022godinu
SEASONALLY ADJUSTED AND UNADJUSTED DISTRIBUTIVE TRADE TURNOVER INDICES, by quarter for 2022

	Sezonski prilagođeni indeksi <i>Seasonally adjusted indices</i>				Izvorni, neprilagođeni indeksi <i>Gross, unadjusted indices</i>			
	I 2023 IV 2022	II 2023 I 2023	III 2023 II 2023	IV 2023 III 2023	I 2023 IV 2022	II 2023 I 2023	III 2023 II 2023	IV 2023 III 2023
Ukupno <i>Total</i>	100,3	100,9	104,7	101,5	87,5	113,4	113,6	94,9
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>	100,2	100,8	104,8	101,5	87,4	113,3	113,8	95,1
45 Trgovina na veliko i na malo mot.vozilima i motoc.; popravak mot.voz. i motoc. <i>Wholesale and retail trade and repair of motor vehicles and motorcycles</i>	105,5	106,6	107,8	101,5	94,1	121,3	107,1	100,1
46 Trgovina na veliko, osim trgovine motornim vozilima i motociklima <i>Wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles</i>	101,0	98,2	104,5	103,1	89,2	109,1	113,7	96,0
47 Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima <i>Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles</i>	98,3	103,5	104,5	99,4	83,8	118,0	115,1	92,8
Ostale djelatnosti <i>Other activities</i>	103,5	106,2	101,5	99,8	91,5	118,0	106,1	88,0

KALENDARSKI PRILAGOĐENI I IZVORNI INDEKSI PROMETA DISTRIBUTIVNE TRGOVINE, po kvartalima za 2022.godinu
WORKING-DAY ADJUSTED AND UNADJUSTED DISTRIBUTIVE TRADE TURNOVER INDICES, by quarter for 2022

	Kalendarski prilagođeni indeksi <i>Working - day adjusted indices</i>							
	I 2023 Ø 2015	II 2023 Ø 2015	III 2023 Ø 2015	IV 2023 Ø 2015	I 2023 I 2022	II 2023 II 2022	III 2023 III 2022	IV 2023 IV 2022
Ukupno <i>Total</i>	141,7	160,8	182,8	173,4	108,9	104,4	107,9	107,0
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>	142,9	161,9	184,4	175,1	108,4	103,9	107,8	107,1
45 Trgovina na veliko i na malo mot.vozilima i motoc.; popravak mot.voz. i motoc. <i>Wholesale and retail trade and repair of motor vehicles and motorcycles</i>	195,1	236,6	254,7	253,7	133,0	130,1	129,6	122,4
46 Trgovina na veliko, osim trgovine motornim vozilima i motociklima <i>Wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles</i>	140,8	153,6	174,7	167,8	109,0	101,2	102,9	106,3
47 Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima <i>Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles</i>	138,7	163,6	188,7	174,9	103,8	103,3	111,4	105,7
Ostale djelatnosti <i>Other activities</i>	100,9	119,1	126,3	111,1	144,6	138,4	115,6	100,7

Napomena: Prethodni podaci
Note: Preliminary data

Izvori i metode prikupljanja podataka

Podaci o prometu u distributivnoj trgovini prema glavnoj (pretežnoj) djelatnosti dobiveni su iz statističkog istraživanja Kvartalni indikatori distributivne trgovine za pravne osobe (obrazac K KPS TRG02).

Istraživanje se provodi na temelju Zakona o statistici u Federaciji BiH ("Sl. Novine FBiH" br. 63/03 i 9/09).

Metodologija istraživanja se temelji na Uredbi Vijeća EZ-a o kratkoročnim poslovnim statistikama br.1165/98 (Aneks D), 1158/05., 1503/06 i 1893/06. Opširnija metodološka objašnjenja objavljena su na internet stranici Federalnog zavoda za statistiku <http://fzs.ba/wp-content/uploads/2017/11/Metodolosko-uputstvo--Indeks-prometa-distributivne-trgovine--Kratkorocne-poslovne-statistike--MD--27.pdf>

Jedinice posmatranja/promatranja su poslovni subjekti (pravne osobe/lica) koji su prema glavnoj djelatnosti registrovani u području G – Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala (KD BiH 2010). Obuhvaćeni su i poslovni subjekti koji su prema glavnoj razvrstani u druge djelatnosti ali se bave i distributivnom trgovinom (specijalna lista jedinica po vrsti djelatnosti).

Obrtnici nisu obuhvaćeni ovim istraživanjem.

Istraživanje se provodi na bazi uzorka koji je izabran iz ažuriranog Statističkog poslovnog registra Federalnog zavoda za statistiku.

Uzorkom su obuhvaćeni svi veliki poslovni subjekti, dok su srednji i mali izabrani metodom slučajnog stratificiranog uzorka.

Na osnovu/temelju rezultata dobivenih uzorkom ocjenjuje se cijeli skup.

Prezentacija indeksa

Rezultati se objavljuju u obliku prilagođenih i neprilagođenih nominalnih indeksa, što znači da nije isključen utjecaj promjena cijena. Od januara 2018. godine, referentna baza za izračunavanje indeksa je 2015. godina.

Podaci koji se porede sa podacima od prethodnog tromjesečja, prezentiraju se u obliku sezonski i kalendarski prilagođenih indeksa. U obliku kalendarski prilagođenih indeksa se prezentiraju podaci koji se porede sa podacima istog tromjesečja prethodne godine.

Radi održavanja dosljednosti i kontinuiteta s prethodno objavljenim podacima, indeksi ukupnog prometa se i dalje iskazuju u izvornom, neprilagođenom obliku ali se posebno ne komentiraju.

Sezonsko i kalendarsko prilagođavanje vrši se u aplikaciji J Demetra + (verzija 2.2.0) metodom TRAMO SEATS na seriji tromjesečnih podataka od januara 2006.godine.

Dodavanjem novih tromjesečnih podataka u seriji može doći do promjene desezoniranih i kalendarski prilagođenih indeksa za prethodna razdoblja.

Definicije

Promet obuhvata vrijednost svih prodatih roba i usluga na tržištu u referentnom periodu bez obzira na to jesu li naplaćene i nezavisno od toga od koje djelatnosti je ostvaren. Iz prometa se isključuje porez na dodanu vrijednost (PDV), prodaja osnovnih sredstava, te drugi vanredni i finansijski prihodi.

Trgovina na veliko je aktivnost kupovine i preprodaje robe industrijskim, trgovačkim, profesionalnim korisnicima i ustanovama i drugim poslovnim subjektima koji se bave trgovinom na veliko ili na malo. Također, uključuje se i tranzitni promet robe (prodaja robe koja se po nalogu prodavača direktno isporučuje kupcu bez prethodnog uskladištenja te robe kod prodavača) i izvoz.

Trgovina na malo obuhvaća vrijednost prodatih roba krajnjim potrošačima odnosno stanovništvu za ličnu potrošnju ili za upotrebu u domaćinstvu i obavljenih usluga u posmatranom periodu bez obzira da li su naplaćene ili ne.

Promet od ostalih djelatnosti uključuje promet trgovine koji su ostvarila preduzeća čija je glavna (pretežna) djelatnost izvan trgovine.

Source and methods of data collection

Data on realized turnover in the activities of distributive trade by main (prevailing) activity are collected from the Quarterly Report on Distributive Trade (K KPS TRG02 questionnaire).

This survey is conducted on the bases of Law on Statistical Survey in the F B&H ("Official Gazette FB&H No. " 63/03 and 9/09).

Methodology for this survey is based on Council Regulation Concerning STS No. 1165/98 (Annex D), 1158/05., 1503/06. and 1893/06. More details of this survey are published in the Methodology on the web site of Federal Institute for Statistics of FBiH <http://fzs.ba/wp-content/uploads/2017/11/Metodolosko-uputstvo--Indeks-prometa-distributivne-trgovine--Kratkorocne-poslovne-statistike--MD--27.pdf>

Observation units are business enterprises (legal entities) registered in the section G – Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles as a main activity (KD BiH 2010) as well as business enterprises by main activity registered in other activities, but perform distributive trade activities (special list of kind of activity units).

The entrepreneurs are excluded.

Survey has been carried out on the sample made on the basis of updated Statistical Business Register of Federal institute for statistics.

The sample covers all large entities, while micro-sized and small enterprises are selected by the random stratified sample method.

The evaluation of the whole group is based on the results obtained through samples.

Presentation of indices

Results are shown in the form adjusted and non-adjusted nominal (value indices) indices, where no price-change impact is included. From January 2018, the reference period for the Consumer Price Index is 2015 = 100.

Data that are compared to those from the previous quarter are presented in the seasonally adjusted index form. Data that are compared to the same quarter of previous year are presented in a form of working-day adjusted indices.

In order to sustain the consistency and continuity with previously released data, indices continue to be presented as gross, unadjusted indices, but they are not commented in particular.

The seasonal adjustment (SA) and working day adjustment (WDA) are conducted using J Demetra + application (version 2.2.0) by using TRAMO SEATS method on quarterly data series starting from January 2006.

Extension of index series, by adding of new quarterly observations in time series could cause subsequent correction for previous periods.

Definitions

Turnover is the value of all goods sold and services provided on the market during the reference period, irrespective of activity and whether paid or not. Turnover excludes Value added taxes (VAT), sale of basic assets, financial and out-of-ordinary incomes.

Wholesale trade is an activity of sale of goods to industrial, trading and professional users and organizations as well as to other business entities engaged in wholesale and retail trade. It also includes transit goods trade (sales of goods which is by a vendor's order directly delivered to a customer without being previously stored at the salesman's) and export.

Retail trade is the sale of goods to final consumers, that is to population for personal consumption or for using in household and services provided, irrespective of the fact whether they are paid or not.

Turnover from other activities includes the value of turnover made by enterprises registered in activities out of section G.

Izdaje Federalni zavod za statistiku FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published by the Institute for Statistics of FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 20 64 52, Fax: +387 (33) 22 61 51
Elektronska pošta/E-mail: fedstat@fzs.ba, Internetska stranica/Web site: <http://www.fzs.ba>

Odgovorne osobe:

Muhidin Hadžiahmetović, pomoćnik direktora za Sektor poslovnih statistika
Doc. dr. Emir Kremić, direktor

Persons responsible:

*Muhidin Hadžiahmetović, Assistant Director for Sector of business statistics
Assist. Prof. Dr. Emir Kremić, Director General*

Saopćenje pripremila: Adnan Lušija

Prepared by: Adnan Lušija

Molimo korisnike da prilikom korišćenja podataka navedu izvor
Those using data from this issue are requested to state the source

Podaci iz ovog saopćenja objavljuju se na internetu

First Release data are published on the Internet